

1. PŘEPIS ROZHOVORU 2

Výzkum: Jak se žije na podpoře

Identifikační číslo rozhovoru: 2

Přezdívka interviewované osoby: Marie
Věk: 29
Pohlaví: žena

Typ kontaktu (jak byl získán): výběr záměrný – z okolí členky výzkumného týmu

Místo kontaktu: **Žarošice** Datum kontaktu: **10.5.2005**

Datum rozhovoru: **18.5.2005** Délka rozhovoru: **2,5 hodiny**

Místo rozhovoru I (obec): **Žarošice**

Místo rozhovoru II (konkrétně): **Žarošice – v domácnosti komunikační partnerky**

Osoby přítomné rozhovoru: **Marie, Jana Plachá**

Přepis rozhovoru 2:

- Takže, můžu se tě Maruško zeptat, jaký je tvůj životní příběh?
- *(KRÁTKÁ PAUZA) ehm, ježiš. Můj životní příběh, no to je velmi složitý (SMÍCH). (KRÁTKÁ PAUZA) No to jako mám jako povykládat jo?*
- No, tak jako stručně, stručně takovou, takovej jak kdyby (...)
- *Můj životní příběh. (KRÁTKÁ PAUZA) Hm. Tak jsem, vyučila jsem se prodavačkou, nastoupila jsem do zaměstnání, pracovala jsem v Brně v elektře. Pak jsem se seznámila, pak jsem se seznámila ehm s mým bývalým manželem. Postavili jsme dům, měli jsme dvě děti, začaly velké problémy mezi náma a rozvedli jsme se. A to je celý můj příběh. (SMÍCH).*
- Á můžu se zeptat, v současné době už jste teda rozvedená?
- *Áno.*
- A děti máte vy u sebe?
- *Áno.*

- A jak teď vyházáte s manželem?
- *Průměrně. (POUSMÁNÍ – SPIŠE IRONICKÉ). Průměrně. Ehm no de to. Teďka už to de. Předtím jsme si vůbec nerozuměli, ale teďka už přece jakžtakž komunikujem.*
- Hm. Můžu se zeptat, kolik Vám bylo let, když jste se seznámily, hm, kdy jste se vzali třeba, měli spolu děti?
- *(VÝRAZ TVÁŘE NAZNAČOVAL, ŽE SE O TOMTO NECHCE BAVIT). Hm, mě bylo osmnáct a vdávala jsem se v devatenácti (ÚSMĚV, ALE SPIŠE SMUTNÝ).*
- Hm. A děti jste plánovali nebo (KRÁTKÁ PAUZA) to bylo neplánovaný?
- *Děti byly plánovaný. No. (STÁLE JEŠTĚ MLUVÍ SPIŠE SKLESLÝM HLASEM).*
- Hm.
- *Tenkrát jsem byla hodně mladá, nerozvážná. (ÚSMĚV).*
- Jo. A máš dvě děti, že?
- *Ano.*
- A můžu se zeptat, kolik jim je?
- *Tomáškoví bude jedenáct a Anetě osm.*
- Hm. Teď bych se Vás ráda zeptala, nebo teď bych se tě ráda zeptala, jak, jaké je to, když je člověk matkou samoživitelkou? Jak bys popsala tu situaci? Jak to sama prožíváš?
- *No hrozný (SMÍCH – JIŽ VESELEJŠÍ). Hrozný. No prostě člověk je n všechno sám, všechno musí všechno vyřizovat sám, zařizovat sám, (KRÁTKÁ PAUZA) a když není nikdo, kdo pomůže, tak to je hrůza že. Finančně je člověk na tým špatně a (KRÁTKÁ PAUZA) člověk prostě živoří.*
- Hm. A co si myslíš, že je tak nejhorší jakoby na té situaci?
- *No pro mě bych řekla, že vždycky byla finanční stránka. (KRÁTKÁ PAUZA) A děti, že prostě nemají otce. Že prostě nemají to rodinný zázemí. (HOVOŘÍ VÁŽNÝM TÓNEM).*
- A jako v čem si myslíš, že by to bylo jiný, kdyby třeba ste žili společně i s otcem? V čem by to bylo lepší pro tebe?
- *No, no (KRÁTKÁ PAUZA). Lepší vůbec nic. (ODPOVÍDÁ SE SMÍCHEM). Protože po tým, jak jsem ho poznala, tak mě je stokrát lépe než s ním teda.*
- A kdyby to bylo (KRÁTKÁ PAUZA) nějaký jako chlap, se kterým by sis jako rozuměla, tak když si představíš, že bys žila třeba s tím, že byste byli jako úplná rodina, tak v čem myslíš, že by to bylo lepší?

- *V čem by to bylo lepší? No tak prostě člověk by nebyl sám, nebyl na všechno sám že. Zase ten chlap se dokáže postarat o hafl věci, co se týká oprav a tak dále, že pomůže s dětma, finančně je každopádně člověk na tým líp, že když už je výplata.*
- *A myslíš si, že i třeba jako co se týká dětí jako, že by to bylo pro ně lepší jako v úplné rodině, kdyby žili s otcem? S nějakým tedy, s jiným. (ÚSMĚV).*
- *(ÚSMĚV). No tak (KRÁTKÁ PAUZA) záleží na tým, jaký by ten člověk byl, že. Pokud by byl nějaký zodpovědný, pokud by byl zodpovědný, měl rád děti, věnoval se jim a tak dále, takže každopádně by to mělo daleko lepší vliv na ty děti že. Protože takhle že, když já jsem s nima sama, tak oni jsou prostě jsou hodní, poslouchají všechno, ale už to není takový, už nemají ze mě takový velký respekt jak prostě z toho mužského.*
- *Hm. Takže si myslíš, že by (KRÁTKÁ PAUZA) jako že jim chybí jakoby ta autorita?*
- *Ano.*
- *Toho otce.*
- *Přesně tak.*
- *(KRÁTKÁ PAUZA) No a když třeba. Jako když si vemeš, že seš jako rozvedená matka samoživitelka, tak si myslíš, že se na tebe dívají ostatní? Třeba v tvém okolí, jestli to někdo (KRÁTKÁ PAUZA) nějak hodnotí?*
- *No (KRÁTKÁ PAUZA) nevím. Nevím, myslím si že jako takhle, že jsem se docela postavila na vlastní nohy takže to není už, nebo tahle už jsem si zvykla za ty roky být, žít sama, takže už je to prostě už je to dobrý. Jak se ti na to dívají lidi (KRÁTKÁ PAUZA) nevím (KRÁTKÁ PAUZA). Jedni si toho váží nebo mají nějakou úctu ke mně vůči tomu, že jsem na všechno sama. Ale jsou lidi, že kteří zase pomlouvají, ale já jako na to neberu zřetel vůbec.*
- *Jako, že někdo si toho třeba váží, žes to zvládla sama ...*
- *Áno, že jsem to zvládla sama.*
- *Hm. A třeba ehm jak si myslíš, že se na to dívají chlapi, že jsi samoživitelka?*
- *No tak to je velká, těžká otázka. No a můžu říct, že takhle co jsem poznala nebo s kým jsem mluvila tak hodně třeba chlapů přede mnou smeká klobouk, že jsem to zvládla.*
- *Hm.*
- *Což je jako pozor- pozoruhodné teda, protože bych řekla, že vždycky by takhle většinou ženská má daleko větší soucit nebo, ale, nebo nevím, jak to mám říct.*
- *Že se dokáže líp vcítit do té, do té situace...*
- *Tak. Líp vcítit prostě do mě. Ale i i chlapi teda opravdu hodně, co jsem slyšela názor, tak (KRÁTKÁ PAUZA) mě chválili (S DŮRAZEM), pochválili, že jsem to zvládla sama.*

- Hm. Takže jsou i kladný reakce...
- *Jsou i kladný reakce.*
- I třeba záporný se objeví?
- *(KRÁTKÁ PAUZA) Ehm. Jako v důsledku toho, že jsem samoživitelka?*
- Hm. Hm.
- *Záporný. No určitě. Záporná taky, protože člověk je hodně hlídaný a lidi mají oči všude.*
- Hm. *(KRÁTKÁ PAUZA) Že jakoby třeba potom pomlouvají nebo tak?*
- *No pomlouvají ano, sledují jo tak. Sledují s kým člověk jde a co dělá a tak dál. Takže toto je, to jsou ty negativa no.*
- A třeba ze strany příbuzných, nebo třeba přátel, tak jako z toho jako blízkého okolí jaká byla reakce na to, že jste se rozvedli a že jakoby, že je z tebe samoživitelka se dvouma dětma?
- *No jaká byla reakce? No já bych řekla, že obdivuhodná, protože hodně přátel mě hodně drželo a pomáhali mě, s dětma a tak dále. Strašně mě pomohli a podporovali mě.*
- A třeba když jste měla potom nějaké další partnery po rozvodu, tak ti třeba se k tomu tak postavili tak jakoby ...
- *No ti se k tomu vždycky postavili strašně špatně že. Prostě nemají rádi žádnou zodpovědnost a cizí děti a tak dále. Takže.*
- Takže ti reagovali jakoby spíš jako špatně na to, že máte děti?
- *Hm.*
- Hm. No a třeba teď, když si vemeš tak jako celkově v jaké seš situaci, tak myslíš si, že je to dobrý, nebo seš pokojená s tím, v jaké seš jako současné situaci?
- *Spokojená? Ježíš, to je taky velmi těžká otázka. Spokojená. Spokojená, jak v čem.*
- Tak v čem třeba jo a v čem ne?
- *Jsem spokojená s tím, že mám šikovné, že mám šikovný, krásný děti zdravý, který jsou soběstačný, jsou naučený. Ehm. Teďka se mě podaří, že začnu chodit do práce, takže budu mít práci. No ehm možná to bude i finančně lepší nebo takhle, v tomto je ta výhoda. (KE KONCI VĚTY MLUVÍ VÁHAVĚ). Já vždycky zapomenu tu otázku, co jsi mně položila.*
- *(ÚSMĚV) No jako jestli seš jako, s čím seš třeba spokojená, co ti jako vadí na té situaci.*

- *Jo spokojená. Su trošku unavená, tak zapominám. (SMÍCH) No tak jako takhle že jo hlavně jsem jako spokojená s tím, že nemusím nikoho poslouchat, a jsem taková, že můžu si dělat, co chcu. No ale zase nejsem spokojená s tím, že prostě člověk trpí samotou a úplně na všechno je sám a prostě nemá nějakou tu pořádnou podporu, kdo by pomohl a podržel a (PAUZA).*
- *Jako v tom partnerovi, že chybí ta podpora?*
- *No. No a ještě s čím su nespokojená, su nespokojená v tom, že sou tady takový zákony, že že prostě ženská, která zůstane s dětma sama a musí si a je tak nějaké majetkové vypořádání po rozvodu, tak prostě dávají prostě tomu, kdo má kdo má možnost vyplatit a samozřejmě většinou to je chlap.*
- *Hm, hm.*
- *A třeba v mé situaci teďka je to tímhle stylem, že částku, kterou mám obdržet, tak nemám šanci si tady nic pořídit. V tomhle prostě su nespokojená.*
- *Takže myslíte, že jako...*
- *Že prostě tady nejsou*
- *...že ty zákony jako nepomáhají těm matkám?*
- *Ne. Že prostě tady jsou tak, že tady je to takhle prostě (PAUZA) dělaný, že prostě tady vždycky má výhodu chlap.*
- *Hm.*
- *Jo a hodně jsem se tady v tomhle přesvědčila, že prostě nic není tady nic takového, kdo by vyloženě pomohl těm matkám, aby ty matky mohly začít žít normální život, aby neživořily neustále. Protože matka, která zůstane sama s děckama, neustále jenom živoří. Nemá peníze, nemá podporu, nemá, prostě žije vyloženě na úrovni žebráka.*
- *Hm, hm. A myslíš jako ze strany těch soudů, že to jakoby chybí nebo i třeba já nevím, nějakých jiných třeba úřadů nebo tak nebo ...*
- *U všech. U všech jo, tady jedna, jedna výhoda je to, že jsou opravdu takový ty linky bezpečí a takové jo, že tam jsou nějaké ty poradny, ale když to tak zhruba vezmu, tak vlastně největší problémy jsou v tým, že ženská když se potřebuje rozvést, že to je opravdu k nevydržení, nemá peníze na právníka, nikdo jí nepomůže, nikdo jí jo. Nemá prostě nárok vůbec na nic jo. (ROZHOŘČENÝ TÓN HLASU). A tohle je prostě ta nevýhoda, že prostě chlapy, že jo, ti když si vydělávají no tak samozřejmě pro ně to není problém jo. Ale ta ženská by měla, tak, velkej problém finanční. Největší, finanční problém, a to prostě zase je a nikomu to nepřeju.*

- No a jaks říkala, že teďka půjdeš do nějaké práce tak to teď jako budeš nastupovat do nějakýho novýho zaměstnání?
- *Ano, teďka budu nastupovat do nového zaměstnání.*
- A teď pracuješ v současné době nebo ne?
- *No teďka chodím, teď chodím momentálně na zaučení tady přímo v Žarošicích a budu chodit vypomáhat tady do jednoho pohostinství.*
- Hm. A předtím třeba, to říkala, že pracovala v Brně, že? Předtím
- *Ano.*
- Jako prodavačka. A teď teda se chceš znovu vrátit do práce, najít si práci?
- *No ano.*
- (PAUZA) A třeba zkoušelas už jako předtím nějak hledat práci?
- *No zkoušela jsem. To jsem aji pracovala. To bylo taky v pohostinství, ale to prostě bylo, protože tady žádné jiné možnosti nebyly, že to tady bylo kousíček v okolí, tak jsem vlastně tam mohla dojíždět a prostě na dopoledne, abych byla s, takhle mi to vyhovovalo, že jsem si děti zavedla do školky a vyzvedla ze školy. Kdežto taková možnost jiná tady není.*
- Hm. Jo.
- *Pokud se nemá kdo o děti postarat.*
- Takže jenom na zkrácený úvazek, když jste tam chodila.
- *Áno.*
- Hm. A můžu se zeptat, co pro Vás jako znamená jako mít práci nebo mít zaměstnání?
- *Co to pro mě znamená?*
- Hm.
- *Co to pro mě znamená. Znamená to pro mě to, že se člověk dostane mezi lidi, odpoutá se od, jenom od tíhy starostí, bude to třeba (KRÁTKÁ PAUZA) budou to další starosti navíc, ale (KRÁTKÁ PAUZA) hlavně ty lidi, že se člověk dostane mezi lidi. A, a prostě není jenom doma a (KRÁTKÁ PAUZA). No protože přes finanční stránku určitě ne že jo. To na tom budu úplně stejně.*
- Jo?
- *No tak určitě no. Protože žena, že jo která nastupuje do práce (ÚSMĚV) tak jako že jo má takové výdělky že.*
- Myslíte si třeba, že ten zaměstnavatel jako nějak diskriminuje ženský, co jsou s dětmi, když si třeba hledáte práci nebo potom, když jste v tom zaměstnání, jako že máte nevýhodu oproti třeba mužům nebo oproti ženám, který jsou bezdětný?

- *No určitě. Určitě, určitě, určitě v tom je velkej rozdíl. (PAUZA) Protože tady se hodně dívají na to, aby ta ženská nebyla s děckama doma neustále, aby nebyly nemocní, jak se bude, jak se bude dostávat do práce na kolik hodin. V tomhle je žena prostě strašně omezená, pokud je sama s dětma, jo.*
- Hm. Takže si myslíte, že dají přednost někomu, kdo ty děti jako nemá?
- *No určitě, no určitě.*
- A třeba, když jste, jako když jste chodila do práce, tak jste říkala, že děti byly ve školce. Tak teďka když budete chodit do práce, tak budou zase asi škole nebo je bude někdo hlídat?
- *Ano, budou ve škole, no.*
- Hm. (DELŠÍ PAUZA) Jinak myslíte si, že když jakoby když teď budeme chodit už do zaměstnání, že se ta Vaše situacelepší?
- *Finanční?*
- Tak celkově.
- *No možná se mě, možná se mě tolepší akorát po duševní stránce. Že člověk už nebude trpět takovou samotou.*
- A snažíte se i třeba nebo přemýšlíte o něčem dalším, že byste nějak dál jako Vaši situaci třeba nějak řešila nebo že byste uvažovala o nějakých dalších třeba plánech?
- *No samozřejmě plány mám. Plány mám, ale bude záležet na tom, jak se prostě dají, jak to dopadne tady s vyplacením, s vypořádáním majetku, protože si budu muset shánět bydlení a podle toho práci a tak dále že. Teď momentálně nevím, ale určitě plány mám. Chtěla bych určitě nastoupit někam jinam a prostě s nějakým větším výdělkem že jo. Taký bych měla přání prostě potkat někoho s kým si budu rozumět s nějakým kamarádem. Děti aby měly šanci prostě, na kterou budou chtít a tak dál.*
- Hm. Abyste jako na to měla finančně, abyste jim to mohla jakoby dopřát?
- *Samozřejmě.*
- Hm. Tak jo, tak já myslím, že to je asi tak všechno. Tak jestli Vás ještě třeba něco napadá?
- *No, co mě tak napadá. Ani tak nic, to je asi zhruba všechno, co jsem chtěla říct. No. Říkám největší problém ve všem je prostě když to tak shrnu opravdu finanční stránka, není tady žádná pořádná podpora pro rodiny, pro matky samoživitelky. Když to vidím, tak jenom v mém okrese prostě tady prostě Vám vůbec na nic nepřispějí pomalu Vám nedají žádnou jednorázovou dávku, aby člověk mohl dětem nakoupit oblečení, aby mohli jet tam. A prostě to je z životního minima opravdu člověk žije jak žebrák, prostě*

nemá šanci žít lepší život. A navíc ještě když tohle, tak vlastně hodně ženy honí po tím, aby si sháněly práci a to, ale přitom to ta žena opravdu nemá jednoduchý. Protože pokud je sama a nemá nikoho, kdo jí zavede do školy, vypraví je do školy, vyzvedne je ze školy, nachystá jim odpoledne jídlo, tak je to prostě ničem jo. A opravdu tady na ženy samoživitelky si každý dovoluje, jak na úřadech, na soudech, všude. To je má závěrečná věta. (SMÍCH)

- Tak jo, takže děkuju.